

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Aktywizacja przez kulturę w środowisku lokalnym (Ćw. audytoryjne), PG_00151075						
Kierunek studiów	Praca socjalna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			mieszane (blended-learning)		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Karolina Ciechorska-Kulesza				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 15.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		20.0	50
Cel przedmiotu	Celem zajęć jest zdobycie wiedzy z zakresu społecznych funkcji kultury i jej relacji ze środowiskową pracą socjalną (aktywizacją, animacją); poznanie metod, technik i narzędzi aktywizacji środowisk lokalnych poprzez kulturę; zdobycie umiejętności zaprojektowania działań aktywizacyjnych poprzez kulturę dla wybranych środowisk lokalnych na podstawie społeczno-kulturowego ich rozeznania (diagnozy lokalnej).						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PRACSOCMU2_W05] zna i rozumie funkcjonowanie człowieka jako autonomicznego podmiotu przekształcającego rzeczywistość, w której żyje, twórcę kultury, pogłębioną w odniesieniu do wybranych obszarów pracy socjalnej.	Zna i rozumie funkcjonowanie człowieka jako autonomicznego podmiotu przekształcającego rzeczywistość, w której żyje, twórcę kultury, pogłębioną w odniesieniu do aktywizacji poprzez kulturę w środowisku lokalnym.	[SW5] realizacja zadania problemowego
	[PRACSOCMU2_K05] jest gotowy do aktywnego uczestnictwa w poszczególnych etapach tworzenia projektów społecznych i ich realizacji (edukacyjnych, obywatelskich, politycznych, środowiskowych, międzypokoleniowych i in.) kierowanych do wybranej grupy osób.	Jest gotowy do aktywnego uczestnictwa w poszczególnych etapach tworzenia projektów społecznych i ich realizacji kierowanych do wybranej grupy osób w zakresie aktywizacji poprzez kulturę w środowisku lokalnym.	[SK5] realizacja zadania problemowego
	[PRACSOCMU2_W06] zna i rozumie w pogłębiony sposób wybrane metody i narzędzia opisu, w tym techniki pozyskiwania danych oraz modelowania struktur społecznych w obszarze pracy socjalnej i procesów w nich zachodzących, a także identyfikuje rządzące nimi prawidłowości.	Zna i rozumie w sposób pogłębiony wybrane metody i narzędzia opisu, w tym techniki pozyskiwania danych oraz modelowania struktur społecznych w obszarze pracy socjalnej i procesów w nich zachodzących, a także identyfikuje rządzące nimi prawidłowości - w zakresie aktywizacji poprzez kulturę w środowisku lokalnym.	[SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[PRACSOCMU2_U01] potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne oraz relacje pomiędzy nimi, odpowiednio planując działania społeczne skierowane do klientów pomocy społecznej oraz planując zmianę społeczną w instytucji, wykorzystuje w sposób prawidłowy interpretację prawa w kierunku tworzenia innowacji społecznych, projektuje działania innowacyjne w zależności od diagnostycznych wniosków i kieruje pracą zespołu.	Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne oraz relacje pomiędzy nimi, odpowiednio planując działania społeczne skierowane do klientów pomocy społecznej oraz planując zmianę społeczną w instytucji, wykorzystuje w sposób prawidłowy interpretację prawa w kierunku tworzenia innowacji społecznych, projektuje działania innowacyjne w zależności od diagnostycznych wniosków i kieruje pracą zespołu - w zakresie aktywizacji poprzez kulturę w środowisku lokalnym.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja
	[PRACSOCMU2_U08] potrafi analizować zjawiska społeczne, zachodzące w środowisku lokalnymi dokonać jego analizy oraz wyciągać wnioski na temat prawidłowości w nim zachodzących w zakresie zmiany społecznej, zmian rynku pracy, relacji interpersonalnych, wykorzystywania zasobów indywidualnych i społecznych, kulturowych, prawnych.	Potrafi analizować zjawiska społeczne, zachodzące w środowisku lokalnymi dokonać jego analizy oraz wyciągać wnioski na temat prawidłowości w nim zachodzących w zakresie zmiany społecznej, wykorzystywania zasobów indywidualnych i społecznych, kulturowych, prawnych w zakresie aktywizacji poprzez kulturę w środowisku lokalnym.	[SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
Treści przedmiotu	Wprowadzenie. Aktywizacja, animacja, kultura i środowisko lokalne podstawowe pojęcia i relacje (2h) Socjologiczne badania kultury: badania uczestnictwa w kulturze, diagnoza lokalna (społeczna, potrzeb kulturowych, praktyk kulturalnych etc.), szerokie/poszerzające się pole kultury (2h) Diagnozowanie jako badanie w działaniu (participatory action research) a praktyki aktywizacyjne (2h) Kultura a działania w i wokół przestrzeni (miejsca, przestrzeni publicznej; przestrzenie miejskie, przestrzenie wiejskie; site specific) (2h) Aktywizacja i dziedzictwo (tożsamość społeczna, kulturowa, przestrzenna, regionalna, lokalna etc; dziedzictwo kulturowe, tradycja, kultura ludowa, pamięć społeczna, historia lokalna) (2h) Aktywizacja i sztuka (twórczość artystyczna, społeczne funkcje sztuki, sztuka społeczna) (2h) Ciekawe przykłady i inspiracje (w tym zaproszeni goście i wizyty studyjne) (8h) Przygotowania do obserwacji uczestniczącej (jak i gdzie zdobywać informacje? kontakt z twórcami/ inicjatorami/realizatorami; w jakiej roli?) (2h) Projektowanie działań aktywizacyjnych wykorzystujących kulturę (2h) Aktywizacja przez kulturę perspektywy, podejścia, wrażliwości, rozbieżności, efekty, zmiana społeczna (2h) Prezentacja projektów i podsumowanie zajęć (4h)		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Wiedza z zakresu wprowadzenia do socjologii, współczesnych teorii i modeli pracy socjalnej		

Sposoby i kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	aktywność na zajęciach	13.0%	25.0%
	praca empiryczna - raport	30.0%	60.0%
	praca empiryczna - prezentacja	7.0%	15.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Bachórz, Agata et al. 2014. <i>Punkty styczne: między kulturą a praktyką (nie)uczestnictwa</i> (wybrane fragmenty). Gdańsk: Instytut Kultury Miejskiej, Uniwersytet Gdański, s.35-39.</p> <p>Bąbska, Barbara i Marek Rymsza. 2014. <i>Spoleczność lokalna jako podmiot oddziaływania</i>, w: tychże. <i>Organizowanie społeczności lokalnej. Metodyka pracy środowiskowej</i>. Warszawa: Wyd. Garmond, s. 27-33.</p> <p>Bojar, Hanna. 2013. <i>Rozdz. 3 Społeczność lokalna jako przedmiot analiz socjologicznych od zbiorowości do wspólnoty</i> (fragment), w: tejże. <i>Rodzina w małym mieście. Z socjologicznych badań terenowych lokalnych społeczności obywatelskich we współczesnej Polsce</i>. Warszawa: IFiS PAN, s. 50-61.</p> <p>Ciechorska-Kulesza et al. (red). 2020. <i>Kultura tradycja rozwój</i> (cz.2 <i>Bez kultury ani rusz refleksje animatorów i praktyków</i>). Gdańsk: Nadbałtyckie Centrum Kultury, s. 155-316 (wybrać min. 1 opis gminy plus wywiad).</p> <p>Dobiasz, Maja. <i>Przybornik animatora kultury. Lokalne projekty twórcze</i>, s. 16-23.</p> <p>Góral, Anna et al. 2019. Rozdz. 2, w: tychże. <i>Badania w działaniu. Książka dla kształcących się w naukach społecznych</i>. Kraków: Wyd. UJ, s. 45-62.</p> <p>Karpińska, Grażyna Ewa. 2016. <i>Przywracanie pamięci: (re)konstruowanie tradycji miejskich</i>, w: E. Nowina-Sroczyńska i S. Latocha (red.). <i>Nowe czytanie tradycji</i>. Łódź: IEiAK UŁ, s. 69-82.</p> <p>Krajewski, Marek i Agata Skórzyńska. 2017. <i>Podstawy</i>, w: tychże. <i>Diagnoza w kulturze</i>. Warszawa: NCK, s. 9-24.</p> <p>Kuźma, Inga B. 2016. <i>Tworzenie nowej tradycji i nowej pamięci miejskiej cele i funkcje łódzkiego szlaku kobiet</i>, w: E. Nowina-Sroczyńska i S. Latocha (red.). <i>Nowe czytanie tradycji</i>. Łódź: IEiAK UŁ, s. 84-95.</p> <p>Niziołek, Katarzyna. 2014. <i>Sztuka jako narzędzie społecznej inkluzji. Perspektywa socjologiczna</i>, w: Pogranicze. <i>Studia Społeczne</i>, t. XXIII, s. 41-63.</p> <p>Schindler, Jacek. 2010. <i>Konteksty aktywizowania społeczności lokalnych</i>, w: B. Lewenstein et al. (red.). <i>Partycypacja społeczna i aktywizacja w rozwiązywaniu problemów społeczności lokalnej</i>. Warszawa: Wyd. UW, s. 165-192.</p> <p>Schindler, Jacek. 2014. <i>Zakończenie</i>, w: <i>Kulturowe uwarunkowania procesów aktywizacyjnych</i>. Wrocław: Dolnośląskie Wydawnictwo Edukacyjne, s. 288-294.</p> <p>Schmidt, Filip. 2017. <i>Metody, narzędzia, techniki</i>, w: M. Krajewski i A. Skórzyńska (red.). <i>Diagnoza w kulturze</i>. Warszawa: NCK, s. 86-116.</p> <p><i>Słowa w użyciu</i>. 2014. W: R. Koschany, A. Skórzyńska (red.). <i>Edukacja kulturowa. Poręcznik</i>. Poznań: Centrum Kultury Zamek, s. 153-183.</p>
-----------------------	-------------------------	--

	<p>Uzupełniająca lista lektur</p>	<p>Bińska, Anna et al. 2021. <i>Etnograficzne mapy bliskich terytoriów. Przestrzeń wsi oczami społeczności lokalnej</i>, w: Łódzkie Studia Etnograficzne, nr 60, s. 239-265.</p> <p>Dzieduszycka et al. (red.). 2015. <i>Historie + animacja</i>. Warszawa: NCK.</p> <p><i>Kompas pomorskiej animacji społecznej</i>. 2022. Gdańsk: Fundacja RC.</p> <p>Krajewski, Marek. 2013. <i>W kierunku relacyjnej koncepcji uczestnictwa w kulturze</i>, w: Kultura i Społeczeństwo nr 1, s. 29-67.</p> <p><i>Metoda animacji społeczności lokalnych na rzecz dobra wspólnego</i>. 2020. Warszawa: Lokalne Partnerstwa PAFW.</p> <p>Rakowski, Tomasz. 2013. <i>Etnografia/animacja/sztuka. Wprowadzenie</i>, w: tenże (red.), <i>Etnografia/animacja/sztuka. Nierozpoznane wymiary życia kulturalnego</i>. Warszawa: Narodowe Centrum Kultury, s. 6-42.</p> <p>Stanisz, Agata. 2021. <i>Mapy dźwiękowe i wyobrażenia audiogeograficzna</i>, w: Łódzkie Studia Etnograficzne, nr 60, s. 93-112.</p> <p>Stańczuk-Sosnowska, Agata, Joanna Krupa (red.). 2014. <i>Sztuka + animacja</i>. Warszawa: NCK.</p> <p>Urbanik, Agata. 2011. <i>Quo vadis? O partycypacyjnej diagnozie lokalnej</i>. Warszawa: IS UW.</p> <p><i>Zrób to sam. Jak zostać badaczem społeczności lokalnej?</i> 2010. Warszawa: Towarzystwo Inicjatyw Twórczych ę.</p>
<p>Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania</p>	<p>Adresy eZasobów</p>	<p>Obserwacja wybranego działania w środowisku lokalnym (mającego cechy aktywizacji poprzez kulturę) oraz kontakt z jego twórcami, na podstawie czego grupy projektują inicjatywę dla danej zbiorowości. Piszą raport i prezentują na zajęciach zarówno swoje rozpoznanie oraz projekt inicjatywy. Prezentacja (najlepiej w formie slajdów, mile widziane video, przedmioty): do 15 min. Krótki opis społeczności, miejsca i obserwowanego działania oraz zaangażowanych aktorów; projekt inicjatywy uwzględniający rozpoznanie i kontakt z twórcami, opisujący cele, grupę/zbiorowość, do której ma być skierowana oraz stopień i sposób włączania jej, formy działania, potrzebne zasoby, partnerów, zamierzone konsekwencje i inne znaczące z perspektywy zajęć kwestie.</p>
<p>Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu</p>	<p>Nie dotyczy</p>	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.